

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

424

Temeljem članka IV.B.7. a)(IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

**UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O ENERGIJSKOJ
UČINKOVITOSTI U FEDERACIJI
BOSNE I HERCEGOVINE**

Prolašava se Zakon o energijskoj učinkovitosti u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji je usvojio Parlament Federacije Bosne i Hercegovine na sjednici Zastupničkog doma od 15.2.2017. godine i na sjednici Doma naroda od 2.2.2017. godine.

Broj 01-02-160-01/17
15. ožujka 2017. godine
Sarajevo

Predsjednik
Marinko Čavara, v. r.

**ZAKON
O ENERGIJSKOJ UČINKOVITOSTI U FEDERACIJI
BOSNE I HERCEGOVINE**

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.
(Predmet)

- Ovim se zakonom uređuju: energijska učinkovitost u krajnjoj potrošnji čije je povećanje djelatnost od općeg interesa, donošenje i provođenje planova za unaprjeđenje energijske učinkovitosti, mjere za poboljšanje energijske učinkovitosti uključujući energijske usluge i energijske audite, obveze javnog sektora, obveze velikih potrošača, prava i obveze krajnjih potrošača, uključujući javni, stambeni i komercijalni sektor u pogledu primjene mjera energijske učinkovitosti, način financiranja poboljšanja energijske učinkovitosti i druga pitanja od značaja za energijsku učinkovitost u Federaciji Bosne i Hercegovine.
- Ovaj se zakon ne primjenjuje na energijsku učinkovitost u postrojenjima za proizvodnju, prijenos, distribuiranje i transformiranje energije.

Članak 2.
(Svrha)

Svrha ovoga zakona je da se ostvare ciljevi održivog energetskog razvitka: smanjenje negativnih utjecaja na okoliš, povećanje sigurnosti opskrbe energijom, zadovoljavanje potreba za energijom krajnjih potrošača i ispunjenje međunarodnih obveza koje je preuzela Bosna i Hercegovina u pogledu smanjenja emisija plinova staklene bašte primjenom mjera energijske učinkovitosti u krajnjoj potrošnji.

Članak 3.
(Definicije)

Za potrebe ovoga zakona primjenjuju se sljedeće definicije:

- "**Agencija za energijsku učinkovitost**" je pravna osoba mjerodavna za obavljanje stručnih poslova radi unaprjeđenja uvjeta i mjera za racionalnu uporabu i štednju energije i energenata uključujući i povećanje učinkovitosti korištenja energije u svim sektorima potrošnje energije.
- "**Certifikat o energijskoj učinkovitosti**" (Certifikat) znači potvrda kojom se označava energijska učinkovitost zgrade ili dijela zgrade.
- "**Daljinsko grijanje**" ili "**daljinsko hlađenje**" je distribuiranje termalne energije u obliku pare, vruće vode ili ohlađene tekućine od centralnog proizvodnog izvora kroz mrežu do većeg broja zgrada ili mjesta, s ciljem grijanja ili hlađenja prostora ili za procesno grijanje ili hlađenje.
- "**Detaljna studija izvodljivosti**" je pregled koji se obavlja radi utvrđivanja:
  - analize potreba za energijom, odnosno analize potrošnje energije ugovorenog objekta (obje-kata) u početnom razdoblju;
  - identificiranje predloženih mjera energijske učinkovitosti;
  - potencijalne energijske i financijske uštede vrednovane za svaku mjeru energijske učinkovitosti i
  - vrijednosti potrebne investicije za svaku mjeru energijske učinkovitosti čiji su rezultati sadržani u ugovoru o energijskom učinku.
- "**Izravan utjecaj**" je utjecaj proizvoda koji stvarno troše energiju za vrijeme uporabe;

- 6) **"Distribuiranje"** znači transport električne energije putem srednjonaponskog i niskonaponskog distribucijskog sustava, transport prirodnog plina putem niskotlačnog distribucijskog sustava i transport toplotne energije putem toplovodnog distribucijskog sustava radi isporuke kupcima, ali ne uključuje opskrbu.
- 7) **"Distributer energenata"** je pravna ili fizička osoba čija je djelatnost distribuiranje energenata s ciljem isporuke energenata krajnjem korisniku i distribucijskim postajama koje energente transportiraju do krajnjeg korisnika. Ova definicija ne uključuje operatore distribucijskih sustava iz točke 35) ovoga članka.
- 8) **"Distributer proizvoda koji koriste energiju"** je trgovac na malo ili druga pravna ili fizička osoba koja prodaje, izdaje, nudi kupovinu na otplatu ili predstavlja proizvode koji koriste energiju krajnjim korisnicima.
- 9) **"Društvo za energetske usluge" (u daljnjem tekstu: ESCO)** je pravna osoba koja pruža energetske usluge na temelju ugovora o energetske učinku, ili drugog odgovarajućeg ugovora prilikom vršenja energetske audita, projektiranja, građenja, stručnog nadzora nad građenjem, rekonstruiranja, održavanja objekata, kao i upravljanja i nadzora nad potrošnjom energije te pri tomu prihvaća financijski rizik.
- 10) **"Eko-dizajn"** je skup uvjeta koji se odnose na sustavno integriranje ekoloških aspekata u dizajn proizvoda za vrijeme njihove uporabe, a s ciljem smanjivanja sveukupnog negativnog utjecaja proizvoda na okoliš.
- 11) **"Energetska učinkovitost zgrada"** znači izračunata ili izmjerena količina energije koja je potrebna za zadovoljavanje potražnje za energijom povezano s tipičnom uporabom zgrade koja, između ostaloga, uključuje i energiju koja se koristi za grijanje, hlađenje, ventilaciju, zagrijavanje tople vode i rasvjetu.
- 12) **"Energetska učinkovitost"** je odnos između potrošene energije i ostvarenog učinka u uslugama, robu ili energiji.
- 13) **"Energetska usluga"** je fizička korist, prednost ili dobro dobijeno iz kombinacije energije s energetske učinkovitim tehnologijom i/ili djelovanjem, koja može uključivati rad, održavanje i kontrolu potrebne za pružanje te usluge, koja se isporučuje na temelju ugovora i za koju je dokazano da, u uobičajenim okolnostima, dovodi do poboljšanja energetske učinkovitosti koja se može verificirati i izmjeriti ili procijeniti, i/ili do ušteda primarne energije.
- 14) **"Energetski audit"** je dokumentirani postupak za stjecanje odgovarajućih saznanja o postojećoj potrošnji energije zgrade i energetske značajkama zgrade, dijela zgrade ili skupine zgrada koje imaju zajedničke energetske sustave, tehnološkog procesa i/ili industrijskog postrojenja i ostalih objekata, privatnih ili javnih usluga, za utvrđivanje i određivanje isplativosti primjene mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti te izradu izvješća s prikupljenim informacijama i predloženim mjerama.
- 15) **"Energetski subjekt"** je fizička ili pravna osoba koja obavlja djelatnost proizvodnje, prijenosa, distribuiranja ili opskrbe energijom.
- 16) **"Energija"** znači svi oblici komercijalno raspoložive energije (električna energija, prirodni plin, ukapljeni prirodni plin, ukapljeni naftni plin, sva goriva za grijanje i hlađenje, ugljen, treset, biomasa i goriva za prijevoz - isključujući zrakoplovna i brodska pogonska goriva).
- 17) **"Financijski instrumenti ušteda energije"** su financijski instrumenti kao što su fondovi, subvencije, porezne olakšice, zajmovi, financiranje od treće strane, ugovori o energetske učinku, ugovori o garantiranim uštedama energije, vanjska opskrba energijom i ostali srodni ugovori koje na tržištu nude javna ili privatna tijela kako bi djelomice ili potpuno pokrila početni trošak projekta primjene mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti.
- 18) **"Financiranje treće strane"** je ugovorni sporazum koji obuhvaća treću stranu – osim opskrbljivača/dobavljača energijom i korisnika mjere poboljšanja energetske učinkovitosti – koja osigurava kapital za tu mjeru i zaračunava korisniku naknadu jednaku dijelu ušteda energije postignutih kao rezultat mjere poboljšanja energetske učinkovitosti. Ta treća strana može, ali ne mora biti društvo za energetske usluge (ESCO). Ukoliko treća strana nije društvo za energetske usluge, ona ima mogućnost preuzimanja ugovora o energetske učinkovitosti, ili drugog odgovarajućeg ugovora, kojim je regulirano obavljanje energetske usluga od društva za energetske usluge.
- 19) **"Fond"** je Fond za zaštitu okoliša Federacije Bosne i Hercegovine utemeljen Zakonom o Fondu za zaštitu okoliša Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 33/03), koji financijski podržava projekte poboljšanja energetske učinkovitosti.
- 20) **"Indikativni ciljevi za uštedu energije"** su planirane uštede u finalnoj potrošnji energije u Federaciji BiH izražene kako u apsolutnom iznosu u GWh ili ekvivalentnim jedinicama, tako i u postotku finalne prosječne potrošnje energije.
- 21) **"Indikatori potrošnje energije"** su iskazane ili izračunate vrijednosti koje pokazuju potrošnju energije ovisno o specifičnosti konstrukcije i predstavljaju mjeru energetske učinkovitosti.
- 22) **"Neizravan utjecaj"** je utjecaj proizvoda koji ne troše energiju, ali doprinose očuvanju energije za vrijeme uporabe.
- 23) **"Investitor"** je pravna ili fizička osoba koja svoja ili posuđena sredstva ulaže u izgradnju novog ili rekonstruiranje, popravak, odnosno dogradnju postojećeg: individualnog objekta stanovanja, kolektivnog objekta stanovanja ili njegovog samostalnog dijela, stambeno-poslovnog objekta, poslovnog objekta.
- 24) **"Isporučitelj proizvoda koji koriste energiju"** je proizvođač, njegov ovlašten predstavnik, uvoznik ili druga pravna ili fizička osoba koja proizvode koji koriste energiju stavlja na tržište.
- 25) **"Krajnji potrošač energije"** je fizička ili pravna osoba koja kupuje energiju za vlastitu potrošnju.
- 26) **"Pravna osoba ovlaštena za obavljanje energetske audita"** je pravna osoba koja ispunjava uvjete navedene ovim zakonom i ovlaštena od Federalnog ministarstva prostornog uređenja za obavljanje energetske audita.
- 27) **"Mali operator distribucijskog sustava" ili "mali opskrbljivač"** smatra se pravna osoba koja distribuira ili prodaje manju količinu energije od količine ekvivalentne energije od 75 GWh godišnje ili upošljava manje od 10 osoba ili čiji godišnji prihod ne prelazi 4.000.000,00 KM.
- 28) **"Mehanizmi energetske učinkovitosti"** su instrumenti koje koristi Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada), vlada kantona ili tijelo uprave ili jedinice lokalne samouprave ili javne ustanove kako bi stvorili okvir potpore ili poticaja za sudionike na tržištu da naručuju i obavljaju energetske usluge i ostale mjere energetske učinkovitosti.
- 29) **"Ministar"** odnosi se na federalnog ministra energije, rudarstva i industrije.
- 30) **"Ministarstvo"** se odnosi na Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije.
- 31) **"Mjere energetske učinkovitosti"** su radnje i aktivnosti kojima se na provjerljiv, mjerljiv i procjenljiv način postiže poboljšanje energetske učinkovitosti.

- 32) "**Mjerodavna ministarstva**" u smislu ovoga zakona su Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Federalno ministarstvo prostornog uređenja, Federalno ministarstvo okoliša i turizma i Federalno ministarstvo prometa i komunikacija.
- 33) "**Nedozvoljena uporaba naljepnice**" predstavlja korištenje naljepnice s podacima o energijskoj učinkovitosti proizvoda na način koji nije predviđen ovim zakonom i podzakonskim aktima.
- 34) "**Nositelj programa obuke**" je pravna osoba koja je, sukladno uvjetima propisanim ovim zakonom i uredbom iz članka 27. stavak (4), dobila ovlast za provođenje programa obuke za osobe koje provode energijske audite.
- 35) "**Operator distribucijskog sustava**" je pravna osoba odgovorna za distribuiranje, pogon, upravljanje, održavanje, izgradnju i razvitak elektrodistribucijske mreže, ili distribucijske mreže prirodnog plina ili distribucijske mreže za prijenos toplotne energije za daljinsko grijanje i/ili hlađenje i priključenje novih potrošača energije i proizvođača.
- 36) "**Temeljna potrošnja energije**" je normalna potrošnja energije s normalnim troškovima energije, te se koristi kao temelj za poređenje pri određivanju budućih ušteda energije.
- 37) "**Temeljne vrijednosti**" su vrijednosti koje se koriste za određivanje temeljne potrošnje energije i služe kao polazni parametar za poređenje energijskih značajki zgrada, kao i za određivanje mogućnosti za smanjenje potrošnje energije.
- 38) "**Poboljšanje energijske učinkovitosti**" je povećanje učinkovitog korištenja energije u krajnjoj potrošnji, što je rezultat tehničko-tehnoloških promjena, promjena u upravljanju i/ili u ponašanju potrošača energije.
- 39) "**Potrošač s obvezom upravljanja energijom**" je obveznik u javnom sektoru zgrada, javna rasvjeta i drugi potrošači energije kada imaju status korisnika sredstava Fonda.
- 40) "**Programi poboljšanja energijske učinkovitosti**" su aktivnosti usmjerene na skupine krajnjih potrošača energije i koje uobičajeno dovode do poboljšanja energijske učinkovitosti koje se može provjeriti i izmjeriti ili procijeniti.
- 41) "**Proizvod koji koristi energiju**" je proizvod koji za svoj predviđeni rad treba energiju, uključujući i dijelove proizvoda koji su ovisni o energiji, a koji se stavljaju na tržište i/ili uporabu kao individualni proizvodi.
- 42) "**Sustav upravljanja energijom**" je niz procesa koji omogućuju korištenje podatka i informacija za održanje i poboljšanje energijskih značajki, radi poboljšanja radne učinkovitosti, smanjenje intenziteta energije i smanjenje utjecaja na okoliš. Sustav se uspostavlja u okviru standarda BAS EN ISO 50001:2012.
- 43) "**Opskrbljivač energijom**" je energetska subjekt koji se bavi kupovinom i nabavom, isporukom i prodajom energije/energenata krajnjim korisnicima.
- 44) "**Ugovor o energijskom učinku**" je ugovor o pružanju energijskih usluga zaključen između korisnika i uglavnom ESCO-a po kojem se provedba mjera plaća prema ugovorenom stupnju poboljšanja energijske učinkovitosti.
- 45) "**Upravljanje energijom**" je praćenje i analiziranje potrošnje energije, provođenje energijskih audita, energijska certifikacija zgrada, provedba mjera energijske učinkovitosti, uspostava i vođenje informacijskog sustava za energijsku učinkovitost.
- 46) "**Ušteda energije**" je smanjenje potrošnje energije utvrđeno mjerenjem ili procjenom potrošnje prije i poslije primjene mjera za poboljšanje energijske učinkovitosti, uz

usklađivanje sa vanjskim uvjetima koji utječu na potrošnju energije.

- 47) "**Veliki potrošač energije**" je krajnji potrošač energije čija ukupna godišnja potrošnja energije prelazi propisane granične vrijednosti potrošnje energije.
- 48) "**Zgradarstvo**" je disciplina koja proučava sve što se odnosi na građevinski dio objekta, odnosno proučava elemente, sklopove, tipove konstrukcija, proste i složene tehničke sustave u i na objektu, način građenja, primjenu materijala i potrebnu projektnu dokumentaciju za izgradnju objekta.
- 49) "**Značajna obnova**" znači rekonstruiranje, renoviranje ili adaptiranje zgrade kada su ukupni troškovi, koji se odnose na omotač zgrade ili tehničke sustave zgrade, veći od 25% vrijednosti zgrade, ne računajući vrijednost zemljišta na kojem se zgrada nalazi, odnosno kada se obnavlja više od 25% površine omotača zgrade.

II. INDIKATIVNI CILJEVI

Članak 4.

(Indikativni ciljevi za uštedu energije)

- (1) Indikativni ciljevi Federacije Bosne i Hercegovine u ostvarivanju ušteda u potrošnji energije utvrđuju se Akcijskim planom za energijsku učinkovitost Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: EEAPF), a na temelju obveza utvrđenih Nacionalnim akcijskim planom energijske učinkovitosti Bosne i Hercegovine (NEEAP).
- (2) EEAPF je sastavni dio Nacionalnog akcijskog plana energijske učinkovitosti Bosne i Hercegovine.
- (3) Indikativni ciljevi izračunavaju se na temelju raspoloživih podataka za posljednjih pet godina.
- (4) Metodologiju za izračunavanje indikativnih ciljeva utvrđuje Ministarstvo.

III. MJERODAVNOST ZA PROVEDBU POLITIKE ENERGIJSKE UČINKOVITOSTI

Članak 5.

(Agencija za energijsku učinkovitost)

- (1) Agencija za energijsku učinkovitost (u daljnjem tekstu: Agencija) je neprofitna organizacija sa svojstvom pravne osobe za obavljanje stručnih poslova na unaprijeđenju uvjeta i mjera za racionalnu uporabu i štednju energije i energenata, kao i poboljšanje energijske učinkovitosti u svim sektorima potrošnje energije.
- (2) Agencija se registrira sukladno ovom zakonu i drugim propisima u Federaciji Bosne i Hercegovine koji reguliraju ovu oblast.
- (3) S ciljem osiguranja najveće razine dostupnosti informacija Agencija uspostavlja, vodi i održava informacijski sustav energijske učinkovitosti.
- (4) Vlada će, na prijedlog mjerodavnih ministarstava, posebnim propisom uspostaviti i urediti pitanja vezana uz mjerodavnost, statusna pitanja i organizaciju Agencije.

Članak 6.

(Mjerodavnosti Agencije)

Mjerodavnosti Agencije, između ostalog, su:

- a) promoviranje energijske učinkovitosti i energijske uštede;
- b) promoviranje korištenja energije iz obnovljivih izvora s ciljem poboljšanja kvalitete okoliša i smanjenja emisije plinova sa stakleničkim učinkom;
- c) kreiranje i provođenje projekata koji demonstriraju energijsku učinkovitost i korištenje čistih - obnovljivih izvora energije;

- d) analiziranje postojanja i predlaganje načina uklanjanja barijera koje sprječavaju mogućnost primjene mjera za poboljšanje energijske učinkovitosti;
- e) analiziranje mogućnosti primjene okolišnih kriterija i kriterija energijske učinkovitosti na urbani razvitak s posebnim naglaskom na urbani razvitak stanovanja, na način da se navedeni kriteriji uključe u proceduru za izdavanje dozvola za građenje, odnosno pokretanje inicijative za postizanje poreznih olakšica za projekte koje primjenjuju ove kriterije;
- f) sudjelovanje u izradi, koordiniranju i kontroli provedbe kratkoročnih i dugoročnih planova za ostvarenje ciljeva poboljšanja energijske učinkovitosti;
- g) rukovođenje realiziranjem projekata i provedbom mjera iz oblasti energijske učinkovitosti sukladno programima poboljšanja energijske učinkovitosti;
- h) pripremanje godišnjih izvješća o rezultatima provedenih mjera predviđenih programima poboljšanja energijske učinkovitosti;
- i) vođenje registra izdatih certifikata u zgradarstvu i registra obavljenih energijskih audita u industriji;
- j) organiziranje pravodobnog informiranja javnosti o rezultatima provedenih mjera u različitim sektorima;
- k) sudjelovanje u pripremi legislative u oblasti energijske učinkovitosti;
- l) sudjelovanje u realiziranju međunarodnih programa i projekata.

Članak 7.

(Osiguranje ispunjavanja ciljeva do uspostave Agencije)

- (1) Do uspostave Agencije poslove koji će osigurati postizanje indikativnih ciljeva obavljat će Ministarstvo.
- (2) S ciljem postizanja indikativnih ciljeva Ministarstvo poslove iz stavka (1) ovoga članka obavlja u suradnji i koordiniranju s Federalnim ministarstvom prostornog uređenja, Federalnim ministarstvom okoliša i turizma i Federalnim ministarstvom prometa i komunikacija, a sukladno njihovim mjerodavnostima.

Članak 8.

(Mjerodavnost Ministarstva)

- (1) Ministarstvo provodi politiku poboljšanja energijske učinkovitosti.
- (2) U suradnji s ministarstvima iz članka 7. stavak (2) ovoga zakona Ministarstvo priprema i Vladi dostavlja usuglašen prijedlog podzakonskih akata koje sukladno ovom zakonu donosi Vlada.
- (3) U pogledu provođenja politike poboljšanja energijske učinkovitosti Ministarstvo koordinira druga tijela uprave, ustanove, javna poduzeća i zainteresirane strane.
- (4) Ministarstvo sudjeluje u pripremi propisa neophodnih za usklađivanje zakonodavstva Federacije Bosne i Hercegovine s propisima o energijskoj učinkovitosti koji su na snazi u Energetskoj zajednici.

Članak 9.

(Mjerodavnost kantona)

Vlada kantona, ili od nje zaduženo tijelo uprave, u provođenju ovoga zakona zadužena je:

- a) donositi Plan energijske učinkovitosti na svome području,
- b) upravljati potrošnjom energije u zgradama koje tijela vlade, javne službe i poduzeća čiji je utemeljitelj kanton, koriste za obavljanje djelatnosti,
- c) utvrđivati poticajne mjere za poboljšanje energijske učinkovitosti,

- d) voditi informacijski sustav energijske učinkovitosti na razini kantona, sukladno propisu iz članka 48. ovoga zakona i
- e) pružati stručnu pomoć jedinicama lokalne samouprave na izradi programa poboljšanja energijske učinkovitosti radi njihovog usklađivanja s EEAPF-om.

Članak 10.

(Mjerodavnost jedinica lokalne samouprave)

Jedinica lokalne samouprave:

- a) donosi općinski i/ili gradski program poboljšanja energijske učinkovitosti,
- b) upravlja energijom u zgradama i drugim izgrađenim objektima koje za obavljanje djelatnosti koriste tijela lokalne samouprave, javne službe i javna poduzeća čiji je utemeljitelj lokalna samouprava,
- c) informira građane o mogućnostima poboljšanja energijske učinkovitosti, značaju i učincima primjene mjera energijske učinkovitosti u stambenim objektima u vlasništvu građana,
- d) informira poslovne subjekte o mogućnostima poboljšanja energijske učinkovitosti, značaju i učincima primjene mjera energijske učinkovitosti u poslovnim objektima,
- e) utvrđuje poticajne mjere za poboljšanje energijske učinkovitosti i
- f) vodi informacijski sustav potrošnje energije u zgradama navedenim u alineji b) ovoga članka sukladno propisu iz članka 48. ovoga zakona.

IV. STRATEGIJSKI DOKUMENTI ENERGIJSKE UČINKOVITOSTI

Članak 11.

(Strategija energijske učinkovitosti)

- (1) Strategija energijske učinkovitosti (u daljnjem tekstu: Strategija) sastavni je dio Energetске strategije Federacije Bosne i Hercegovine.
- (2) Strategija se sastoji od:
  - a) Politike za provođenje energijske učinkovitosti;
  - b) Strategijskog plana za implementiranje ciljeva energijske učinkovitosti koji sadrži:
    - 1) indikativne ciljeve za uštedu energije;
    - 2) smjernice za postizanje indikativnih ciljeva;
  - c) Akcijskog plana koji definira implementiranje strategijskog plana.
- (3) Ministarstvo izrađuje, Vlada predlaže, a Parlament Federacije Bosne i Hercegovine donosi Strategiju.
- (4) Strategija se usvaja za razdoblje od najmanje deset godina.
- (5) Politika i strategijski plan donose se za razdoblje od najmanje deset godina, razmatraju se najmanje svake dvije godine i ažuriraju po potrebi, a njihove se izmjene i dopune vrše po proceduri iz stavka (3) ovoga članka.
- (6) Strategija utvrđuje razinu i način osiguranja finansijskih sredstava potrebnih za ispunjenje indikativnih ciljeva za uštedu energije.
- (7) Do donošenja politike iz stavka (2) točka a) ovoga članka Ministarstvo priprema, a Vlada, u roku 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona, odlukom utvrđuje privremene smjernice politike za provođenje energijske učinkovitosti.
- (8) Odluka iz stavka (7) ovoga članka počinje se primjenjivati nakon dobijanja suglasnosti od Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine.

Članak 12.

(Akcijski plan energijske učinkovitosti)

- (1) Na prijedlog Ministarstva EEAPF, pripremljen u suradnji s mjerodavnim ministarstvima iz članka 7. stavak (2) ovoga

- zakona, donosi Vlada u roku 90 dana od donošenja privremenih smjernica iz članka 11. stavak (7) ovoga zakona.
- (2) EEAPF sadrži:
- indikativne ciljeve za uštedu energije za razdoblje tri godine,
  - mjere energijske učinkovitosti za ostvarivanje indikativnih ciljeva za uštedu energije,
  - vremenski okvir i nositelje aktivnosti za provođenje mjera za postizanje indikativnih ciljeva,
  - procjenu rezultata napretka u ostvarivanju ciljeva iz prethodnog EEAPF-a (osim za prvi EEAPF) neposredno prije donošenja novog i
  - procjenu financijskih i drugih sredstava potrebnih za provođenje EEAPF-a, izvore i način njihovog osiguranja.
- (3) Ministarstvo će pratiti provođenje EEAPF-a i podnijeti izvješće o njegovom ostvarenju na usvajanje Vladi najkasnije do 30. travnja u tekućoj godini, za prethodnu godinu.
- (4) Izmjene i dopune EEAPF-a vrše se po proceduri iz stavka (1) ovoga članka.
- (5) Radi učinkovitog provođenja mjera i postizanja indikativnih ciljeva iz EEAPF-a zakonom se može utemeljiti fond putem kojeg će se ostvarivati potpora za javni i privatni sektor s ciljem ispunjenja obveza poboljšanja energijske učinkovitosti.

Članak 13.

(Operativni plan za poboljšanje energijske učinkovitosti u federalnim institucijama)

- (1) Operativni plan za poboljšanje energijske učinkovitosti u federalnim institucijama uprave (u daljnjem tekstu: Operativni plan) obuhvaća:
- mjere koje treba provesti u institucijama javne uprave;
  - dinamiku provođenja mjera;
  - sredstva neophodna za realiziranje mjera, izvori i način njihovog osiguranja.
- (2) Operativni plan iz stavka (1) ovoga članka mora biti usklađen s EEAPF-om i donosi se za razdoblje tri godine.
- (3) Na temelju prijedloga operativnih planova javnih institucija dostavljenih od odgovornih osoba javnih institucija, Ministarstvo predlaže a Vlada donosi trogodišnji operativni plan iz stavka (1) ovoga članka u roku 90 dana od dana donošenja EEAPF-a.
- (4) Financiranje provođenja Operativnog plana vrši se iz proračuna Federacije Bosne i Hercegovine, Fonda, javno-privatnih partnerstava i drugih izvora financiranja.
- (5) Odgovorna osoba institucije javne uprave Vladi i Ministarstvu dostavlja izvješće o provođenju Operativnog plana najmanje jednom godišnje.

Članak 14.

(Kantonalni planovi energijske učinkovitosti)

- (1) Svaki će kanton u roku šest mjeseci od dana donošenja EEAPF-a donijeti Plan energijske učinkovitosti na području kantona.
- (2) Plan iz stavka (1) ovoga članka mora biti usuglašen s EEAPF-om.
- (3) Trogodišnji plan iz stavka (1) ovoga članka, pripremljen u suradnji s tijelima lokalne samouprave, ekonomskim udrugama i udrugama za zaštitu okoliša, te drugim zainteresiranim osobama donosi vlada kantona.
- (4) Sastavni dio plana iz stavka (1) ovoga članka su planovi za unaprjeđenje energijske učinkovitosti javnih institucija ustanovljenih na razini kantona.

- (5) Plan iz stavka (1) ovoga članka, prije njegovog usvajanja, vlada kantona dostavlja Ministarstvu s ciljem procjene njegove usuglašenosti s EEAPF-om.

Članak 15.

(Programi poboljšanja energijske učinkovitosti jedinica lokalne samouprave)

- (1) Na temelju kantonálnih planova jedinice lokalne samouprave donose općinske i/ili gradske programe poboljšanja energijske učinkovitosti u roku šest mjeseci od dana usvajanja kantonálnog plana.
- (2) Program iz stavka (1) ovoga članka donosi se za tri godine i obuhvaća:
- Prijedlog mjera za ostvarenje indikativnih ciljeva za uštedu energije u potrošnji na teritoriju jedinice lokalne samouprave, uključujući:
    - planove adaptiranja i održavanja zgrada i drugih izgrađenih objekata koje koristi jedinica lokalne samouprave, njezine administracijske službe, javna poduzeća čiji je utemeljivač jedinica lokalne samouprave;
    - planove za poboljšanje energijske učinkovitosti komunalnih usluga (javne rasvjete, opskrbe vodom, upravljanja otpadom i sl.) i transporta;
    - specifične mjere u zgradama zaštićenim kao kulturno naslijeđe i druge slične vrste objekata;
    - druge mjere koje treba provesti na teritoriju jedinice lokalne samouprave;
  - vremenski okvir za provođenje mjera za postizanje indikativnih ciljeva;
  - procjenu financijskih i drugih sredstava potrebnih za provođenje programa iz stavka (1) ovoga članka, izvore i način njihovog osiguranja.
- (3) Financiranje provođenja programa iz stavka (1) ovoga članka vrši se iz proračuna jedinice lokalne samouprave, Fonda, javno-privatnih partnerstava i drugih izvora financiranja.
- (4) Jedinica lokalne samouprave Program iz stavka (1) ovoga članka prije usvajanja dostavlja vladi kantona s cijem procjene njegove usuglašenosti s Planom iz članka 14. ovoga zakona.

Članak 16.

(Program poboljšanja energijske učinkovitosti velikog potrošača)

- (1) Veliki potrošač uspostavlja sustav upravljanja energijom i donosi program poboljšanja energijske učinkovitosti za razdoblje tri godine.
- (2) Program iz stavka (1) ovoga članka sadrži detaljnu analizu velikog potrošača po strukturi potrošnje, značajkama potrošnje, procjenu stanja energijske učinkovitosti, indikativne ciljeve za uštedu energije, mjere za unaprjeđenje energijske učinkovitosti, izvore sredstava i druge potrebne podatke.
- (3) Program iz stavka (1) ovoga članka veliki potrošač donosi u roku 90 dana od dana donošenja Plana energijske učinkovitosti kantona.
- (4) Veliki potrošač je dužan program iz stavka (1) ovoga članka dostaviti Ministarstvu radi provjere usklađenosti s planom usvojenim na kantonálnoj razini i EEAPF-om.
- (5) Veliki potrošač je dužan do 1. ožujka tekuće godine dostaviti Ministarstvu izvješće o provođenju programa iz stavka (1) ovoga članka koji, između ostaloga, sadrži analizu ciljeva postignutih u prethodnoj godini kao i buduće mjere.
- (6) Veliki potrošač je obavezan provoditi mjere poboljšanja energijske učinkovitosti i:

- a) uspostaviti adekvatnu organizacijsku strukturu za upravljanje energijom i odrediti osobu odgovornu za upravljanje energijom;
  - b) osigurati provođenje energijskih audita i primjenu ekonomski isplativih mjera energijske učinkovitosti;
  - c) uspostaviti odgovarajući informacijski sustav kojim će osigurati evidenciju praćenja potrošnje energije.
- (7) Ministar donosi propis kojim se utvrđuje granična vrijednost energije za određivanje statusa velikog potrošača, sadržaj programa za poboljšanje energijske učinkovitosti iz stavka (2) ovoga članka i izvješće o provođenju programa iz stavka (4) ovoga članka.

Članak 17.

(Distributer energenata, operator distribucijskog sustava i opskrbljivač energijom)

- (1) Distributer energenata, operator distribucijskog sustava i opskrbljivač energijom Ministarstvu podnosi izvješće o radu jednom godišnje.
  - (2) Izvješće iz stavka (1) ovoga članka obuhvaća:
    - a) pregled isporučene energije i energenata prema strukturi krajnjih potrošača energije, kategoriji i vrsti potrošnje;
    - b) zemljopisnu lokaciju njihovih krajnjih potrošača energije;
    - c) procjenu stanja energijske učinkovitosti krajnjih potrošača energije;
    - d) prijedloge za mjere poboljšanja energijske učinkovitosti kod krajnjih potrošača energije;
    - e) druge podatke, koji mogu biti relevantni za energijsku učinkovitost kod krajnjih potrošača energije.
- Obrazac izvješća iz stavka (1) ovoga članka donosi Ministarstvo.
- (3) Subjekti iz stavka (1) ovoga članka dužni su obavljati poslove iz svoje mjerodavnosti na način da ne ometaju isporuku energijskih usluga i drugih mjera poboljšanja energijske učinkovitosti, ili da ne ometaju razvitak tržišta energijskih usluga i drugih mjera poboljšanja energijske učinkovitosti.
  - (4) Subjekti iz stavka (1) ovoga članka dužni su sami ili angažiranjem drugih subjekata omogućiti krajnjim potrošačima energije:
    - a) energijske usluge po konkurencijskim cijenama;
    - b) energijske audite provedene na neovisan način, po konkurencijskim cijenama;
  - (5) Vlada na prijedlog Ministarstva i Federalnog ministarstva prostornog uređenja može donijeti poseban propis kojim će odrediti godišnju naknadu u visini procijenjenih troškova aktivnosti iz stavka (4) ovoga članka za subjekte iz stavka (1) ovoga članka, a koja se uplaćuje Fondu.
  - (6) U slučaju donošenja propisa iz stavka (5) ovoga članka subjekti iz stavka (1) ovoga članka nisu dužni ispunjavati obveze iz stavka (4) ovoga članka.
  - (7) Propisom iz stavka (5) ovoga članka Vlada može regulirati mogućnost sklapanja dragovoljnih sporazuma s vlasnicima industrijskih postrojenja na način da se definiraju elementi za supstituciju plaćanja naknade za emisiju stakleničkih plinova s investiranjem u poboljšanje energijske učinkovitosti.
  - (8) Donošenje propisa iz stavka (5) ovoga članka ne oslobađa subjekte iz stavka (1) ovoga članka od suzdržavanja od svakog ponašanja koje će ometati ili ugroziti vršenje energijskih usluga, energijskih audita ili primjenu mjera poboljšanja energijske učinkovitosti.

V. MJERE ENERGIJSKE UČINKOVITOSTI

Članak 18.

(Obveze javnog sektora)

- (1) Tijela javne uprave, organizacije, regulatorna tijela, javne ustanove, agencije, jedinice lokalne samouprave i javna poduzeća dužna su vršiti upravljanje energijom u prostorijama u kojima posluju i drugim sredstvima s kojima posluju.
- (2) Upravljanje energijom obuhvaća obuku i edukaciju svojih uposlenika, kao i uspostavu i provođenje kriterija energijske učinkovitosti u postupcima nabave dobara i usluga.
- (3) U svrhu ispunjenja svojih obveza subjekti u javnom sektoru će:
  - a) periodično, a najmanje jednom godišnje analizirati potrošnju energije;
  - b) provoditi energijski audit sukladno ovom zakonu i drugim propisima koji reguliraju ovu oblast i osigurati dobijanje Certifikata o energijskoj učinkovitosti objekata u funkciji javnog sektora;
  - c) usvojiti program poboljšanja energijske učinkovitosti;
  - d) implementirati mjere programa energijske učinkovitosti;
  - e) provoditi, održavati i razvijati sustav informacija o energijskoj učinkovitosti, a posebice sustav kontrole nad potrošnjom energije;
  - f) dostavljati Agenciji i Ministarstvu podatke o ukupno utrošenoj energiji sukladno propisu iz članka 48. ovoga zakona.
- (4) Odredbe stavaka (1) i (2) primjenjivat će i veliki potrošači u obavljanju svojih djelatnosti, kao i svi potrošači energije kada koriste sredstva za energijsku učinkovitost dobijena od Fonda sukladno uvjetima propisanim od Fonda.

Članak 19.

(Dostava podataka o godišnjoj potrošnji energije)

- (1) Jedinice lokalne samouprave, kantoni i Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH, sukladno propisu iz članka 48. ovoga zakona, izvješćem dostavljaju Agenciji podatke o godišnjoj potrošnji energije u zgradama i drugim izgrađenim objektima koje koriste, s opisom čimbenika koji utječu na razinu potrošnje, ne kasnije od 1. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.
- (2) Izvješće iz stavka (1) ovoga članka obuhvaća:
  - a) ukupnu potrošnju energije po energentima;
  - b) ukupnu potrošnju energije po tipu zgrade u okviru javnog sektora (zgrade tijela uprave, obrazovanje, kultura i dr.);
  - c) korisne površine zgrade;
  - d) broj uposlenika i broj korisnika;
  - e) ukupne troškove za energiju, po energentima za svaki tip zgrade.
- (3) Agencija će podatke iz st. (1) i (2) ovoga članka uvrstiti u informacijski sustav iz članka 46. stavka (1) ovoga zakona.

Članak 20.

(Obnovljivi izvori energije)

- (1) Uporaba obnovljivih izvora energije za proizvodnju električne ili toplotne energije smatra se mjerom energijske učinkovitosti u smislu ovoga zakona ako:
  - a) je električna ili toplotna energija iz OIEiEK-a proizvedena na zgradi, ili pomoćnim objektima zgrade, u kojoj se koristi;
  - b) specifični obnovljivi izvor energije nije već obuhvaćen podsticajnim mjerama ili ako električna energija proizvedena iz tog obnovljivog izvora energije nije namijenjena za prodaju.

- (2) Fizičke i pravne osobe koje koriste obnovljive izvore energije iz stavka (1) ovoga članka mogu koristiti sredstva namijenjena za projekte energetske učinkovitosti.

Članak 21.

(Javne nabave dobara i usluga)

- (1) Sukladno propisima koji reguliraju oblast javnih nabava, korisnici sredstava proračuna Federacije Bosne i Hercegovine ili proračuna kantona ili jedinica lokalne samouprave će, pri odlučivanju o izboru dobavljača u postupku javne nabave, energetske učinkovitost robe i usluga ocjenjivati zajedno s ostalim kriterijima i prioritet će biti dat, pod jednakim uvjetima, za nabavu opreme i usluga koje omogućuju veći stupanj energetske učinkovitosti.
- (2) Kod raspisivanja javne nabave za kupovinu ili zakup zgrade ili dijela zgrade, ili rekonstruiranje zgrade ili dijela zgrade, odnosno za uslugu projektiranja zgrade ili dijela zgrade, za potrebe subjekta javnog sektora, kriterij koji definira energetske učinkovitost izgrađene ili projektirane zgrade ili dijela zgrade ne može biti bodovan ispod razine od 20% ukupnog broja bodova.
- (3) Pri kupovini ili zakupu zgrade ili dijela zgrade subjekt javnog sektora će u slučaju jednake razine ispunjenosti kriterija iz stavka (2) ovoga članka prednost dati zgradi ili dijelu zgrade koja ima višu razinu energetske učinkovitosti, dokumentiranu certifikatom iz članka 33. ovoga zakona.

Članak 22.

(Obveze vlasnika zgrade)

- (1) Pri prodaji ili iznajmljivanju zgrade ili dijelova zgrade u oglasu o prodaji ili iznajmljivanju mora biti naveden indikator energetske značajke zgrade ili dijela zgrade.
- (2) Odredba iz stavka (1) ovoga članka stupa na snagu 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona.
- (3) Odredba iz stavka (1) ovoga članka ne odnosi se na zgrade i druge izgrađene objekte s liste iz članka 25. stavak (3) ovoga zakona.
- (4) Prije prijenosa prava vlasništva nad zgradom ili dijelom zgrade s prodavca na kupca, ili prije stupanja na snagu ugovora o zakupu zgrade ili dijela zgrade, prodavac, odnosno zakupodavac dužan je kupcu, odnosno zakupoprincu predočiti na uvid Certifikat iz članka 33. ovoga zakona.
- (5) Odredba iz stavka (4) ovoga članka stupa na snagu 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 23.

(Obveze investitora)

Uz zahtjev za izdavanjem dozvole za uporabu nove građevine ili za promjenu namjene građevine investitor je dužan priložiti Certifikat iz članka 33. ovoga zakona.

VI. ENERGIJSKI AUDIT I CERTIFICIRANJE

Članak 24.

(Energetske značajke zgrade)

- (1) Energetske značajke zgrade utvrđuju se na temelju stvarnog ili procijenjenog iznosa energije koja se troši ovisno o vrsti i namjeni zgrade, što uključuje grijanje, pripremu tople vode, hlađenje, ventilaciju, osvjjetljenje i pogon uređaja, opreme i uređaja instaliranih u zgradi.
- (2) Količina energije iz stavka (1) ovoga članka mora biti izražena kroz indikatore koji se obračunavaju uzimajući u obzir zadanu unutarnju temperaturu zgrade, toplotnu izolaciju ovojnice zgrade, performanse tehničkih sustava zgrade, dizajn i lokaciju zgrade, klimatske uvjete, utjecaj susjednih objekata, sopstvenu proizvodnju energije i sve ostale čimbenike koji utječu na potrošnju energije.

- (3) Pravilnik o minimalnim zahtjevima za energetske značajkama zgrada donosi federalni ministar prostornog uređenja.

- (4) Pravilnik iz stavka (3) ovoga članka sadrži metodologiju utvrđivanja zahtjeva za energetske značajkama zgrada ovisno o vrsti i namjeni zgrade, značajki toplotne izolacije zgrade, potrošnje energije za osiguranje tople vode i drugih zahtjeva u pogledu energetske učinkovitosti.

- (5) Revizija zahtjeva za energetske značajkama zgrada vrši se najmanje jednom u razdoblju pet godina i mora uzeti u obzir tehnički progres u građevinskom sektoru.

Članak 25.

(Nove zgrade)

- (1) Projekt za izgradnju nove zgrade, značajna obnova postojeće zgrade mora biti sukladna zahtjevima za energetske značajkama zgrada, sukladno ovom zakonu.

- (2) Projekt iz stavka (1) ovoga članka mora predvidjeti individualna mjerila potrošnje električne ili toplotne energije, odnosno prirodnog plina za svaku individualnu jedinicu u objektu.

- (3) Federalni ministar prostornog uređenja, na prijedlog kantonalnih ministarstava mjerodavnih za prostorno uređenje, institucija mjerodavnih za kulturno-povijesno naslijeđe i vjerskih zajednica, utvrđuje listu zgrada i drugih izgrađenih objekata na koje se ne odnose obveze iz stavka (1) ovoga članka.

- (4) Prilikom utvrđivanja liste iz stavka (3) ovoga članka potrebno je uključiti objekte koji su:

- zgrade koje su službeno zaštićene kao dio kulturno-povijesnog naslijeđa ili zbog njihove posebne arhitektonske ili povijesne važnosti ukoliko bi usklađenost s određenim minimalnim zahtjevima za energetske značajkama neprihvatljivo promijenila njihov izgled ili osobine,
- zgrade koje se koriste kao vjerski objekti ili mjesta za obavljanje vjerskih aktivnosti,
- privremeni objekti s rokom uporabe od dvije godine ili kraće, industrijski kompleksi, radionice i nestambene poljoprivredne zgrade s niskom potrošnjom energije,
- stambene zgrade koje se koriste ili koje su namijenjene za korištenje na razdoblje kraće od četiri mjeseca godišnje ili za ograničenu godišnju uporabu i s očekivanom potrošnjom energije koja je manja od 25% cjelogodišnje uporabe,
- samostojeće zgrade s ukupnom korisnom podnom površinom manjom od 50m².

- (5) Prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje urbanističke suglasnosti za individualne objekte, zgrade ili skupine zgrada, investitor mora, u sklopu idejnog projekta, priložiti analizu uporabe alternativnih sustava opskrbe energijom.

- (6) Analiza iz stavka (5) ovoga članka uzima u obzir ekološku i ekonomsku izvodljivost visokodjelotvornih navedenih alternativnih sustava ako su takvi dostupni:

- decentralizirani sustav opskrbe temeljen na obnovljivim izvorima energije;
- kogeneraciju;
- daljinsko ili blok grijanje ili hlađenje, posebice gdje je to temeljeno na potpunom ili djelomičnom korištenju obnovljivih izvora energije;
- toplotne crpke.

- (7) Dokumentacija na kojoj je analiza iz stavka (5) ovoga članka utemeljena, s ciljem verifikacije mora biti dostupna tijelu mjerodavnom za izdavanje urbanističke suglasnosti.

- (8) Na temelju uvida u analizu i dokumentaciju iz st. (5) i (7) ovoga članka, tijelo mjerodavno za izdavanje urbanističke

suglasnosti dužno je definirati uvjete za primjenu sustava opskrbe energijom.

Članak 26.

(Energijski audit i studija izvodljivosti za ugovor o energijskoj učinkovitosti)

- (1) Energijski audit svih krajnjih potrošača, sektora javnih komunalnih usluga, uključujući kućanstva, komercijalne potrošače i male i srednje industrijske potrošače, vrši se isključivo na temelju pravila struke, objektivno i potpuno neovisno.
- (2) Svrha energijskog audita je utvrđivanje isplativosti mogućnosti za smanjenje krajnje potrošnje energije sukladno propisu iz stavka (10) ovoga članka i utvrđivanje ostvarenih ušteda nakon primjene mjera energijske učinkovitosti.
- (3) Energijski audit se sastoji od:
  - a) prikupljanja podataka;
  - b) mjerenja krajnje potrošnje energije;
  - c) procjene energijske učinkovitosti i
  - d) identifikiranja mjera za uštedu energije.
- (4) Vlada, na usuglašeni prijedlog Ministarstva i Federalnog ministarstva prostornog uređenja, uredbom propisuje:
  - a) način, uvjete i rokove provođenja energijskih audita,
  - b) sadržaj izvješća o energijskom auditu,
  - c) način i metodologiju energijskog certificiranja zgrada uključujući definiranje vrste zgrada na koje se certifikat odnosi,
  - d) sadržaj i izgled certifikata,
  - e) zgrade javne namjene koje imaju obvezu energijskog audita i javnog izlaganja energijskog certifikata,
  - f) tipove zgrada prema namjeni i broju sati grijanja,
  - g) način utvrđivanja energijskog klasificiranja zgrada,
  - h) sadržaj i način vođenja registra pravnih i fizičkih osoba ovlaštenih za obavljanje energijskih audita u vidu elektronske baze podataka,
  - i) sadržaj i način vođenja registra uspješno obučanih stručno kvalificiranih osoba koje provode energijske audite,
  - j) način i uvjete provođenja neovisne kontrole izvješća o provedenim energijskim auditima i izdatim certifikatima,
  - k) sadržaj i način vođenja registra izdatih certifikata te
  - l) druga pitanja vezana uz provođenje energijskih audita i energijskog certificiranja zgrada.
- (5) Tijela uprave, jedinice lokalne samouprave, javna poduzeća, javne ustanove i druge organizacije koje vrše javne ovlasti, koji koriste zgrade ili dijelove zgrade koje imaju ukupnu korisnu površinu podova veću od 500 m², moraju ugovoriti energijski audit najkasnije godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.
- (6) Odgovorne osobe za zgrade ili dijelove zgrada iz stavka (5) ovoga članka omogućit će energijske audite zgrada, te osobama ovlaštenim za vršenje energijskih audita osigurati dostupnim sve raspoložive podatke i tehničku dokumentaciju o zgradi koja se pregleda.
- (7) Energijski audit zgrada ili dijelova zgrade mora biti izvršen prema vrsti i namjeni zgrade.
- (8) Korisnik zgrada ili dijelova zgrada iz stavka (5) ovoga članka koji je ugovorio energijski audit, dostavlja izvješće iz članka 32. stavak (4) ovoga zakona mjerodavnom ministarstvu prostornog uređenja i Agenciji u roku 30 dana od dana izvršenog energijskog audita.
- (9) Na prijedlog federalnog ministra prostornog uređenja Vlada odlukom propisuje najviši iznos naknade za usluge energijskog audita.

- (10) Propis o postupku za izračunavanje optimalnih troškova minimalnih zahtjeva za energijskim značajkama zgrada donosi federalni ministar prostornog uređenja.
- (11) Detaljnu studiju izvodljivosti za ugovor o energijskom učinku izrađuje ESCO. Detaljnom studijom izvodljivosti za ugovor o energijskoj učinkovitosti predlažu se mjere za poboljšanje energijske učinkovitosti i financijski model.
- (12) Detaljna studija izvodljivosti sastavni je dio ugovora o energijskom efektu.

Članak 27.

(Ovlast za obavljanje energijskih audita i/ili energijskog certificiranja zgrada)

- (1) Energijski audit i/ili energijsko certificiranje zgrada mogu obavljati samo pravne i fizičke osobe koje imaju ovlast za obavljanje energijskih audita i/ili energijskog certificiranja zgrada, sukladno ovom zakonu.
- (2) Ovlast iz stavka (1) ovoga članka daje se pravnoj i/ili fizičkoj osobi koja ispunjava uvjete propisane ovim zakonom i uredbom iz stavka (3) ovoga članka.
- (3) Vlada na usuglašeni prijedlog Ministarstva i Federalnog ministarstva za prostorno uređenje donosi uredbu kojom, između ostaloga, propisuje:
  - a) uvjete i procedure potrebne za davanje, važenje, obnavljanje, izmjenu i oduzimanje ovlasti osobama za provođenje energijskog audita;
  - b) dokumentaciju potrebnu za davanje, važenje, obnavljanje, izmjenu i oduzimanje ovlasti osobama za provođenje energijskog audita;
  - c) postupak kod izmjene ovlaštenih osoba (imenovanih osoba i stručnih kvalificiranih osoba) za provođenje energijskih audita;
  - d) nadzor nad obavljanjem poslova ovlaštenih osoba;
  - e) program obuke za osobe koje provode energijske audite (u daljnjem tekstu: program obuke)
  - f) uvjete za davanje ovlasti za provođenje programa obuke;
  - g) sadržaj i način vođenja registra nositelja programa obuke i
  - h) nadzor nad radom nositelja programa obuke i oduzimanje ovlasti.
- (4) Ovlast za obavljanje energijskih audita na zahtjev pravne ili fizičke osobe daje, obnavlja i mijenja federalni ministar prostornog uređenja, sukladno prijedlogu Stručnog odbora za energijsku učinkovitost iz članka 30. ovoga zakona (u daljnjem tekstu: Stručni odbor).
- (5) Federalni ministar prostornog uređenja oduzet će ovlast za obavljanje energijskih audita ako:
  - a) ovlaštena osoba obavlja energijske audite u suprotnosti s ovim zakonom;
  - b) ovlaštena osoba ne ispunjava obveze iz ovoga zakona;
  - c) ovlaštena osoba prestane ispunjavati propisane uvjete za dobijanje ovlasti;
  - d) takvu preporuku da Stručni odbor.
- (6) Ovlast iz stavka (1) ovoga članka izdaje se na razdoblje četiri godine, a nakon isteka ovoga roka može biti obnovljeno sukladno uredbi iz stavka (3) ovoga članka.

Članak 28.

(Vrste ovlasti)

Ovlast iz članka 27. ovoga zakona daje se za:

- a) obavljanje energijskih audita i energijsko certificiranje zgrada s jednostavnim tehničkim sustavom,
- b) energijsko certificiranje zgrada sa složenim tehničkim sustavom,
- c) obavljanje energijskih audita zgrada sa složenim tehničkim sustavom i drugih izgrađenih objekata i

- d) obavljanje energijskih audita komunalnih usluga (javne rasvjete, opskrbe vodom, upravljanje otpadom i sl.).

Članak 29.

(Uvjeti za obavljanje energijskog audita)

- (1) Za obavljanje energijskog audita pravne osobe, između ostaloga, moraju:
  - a) imati sjedište u Federaciji BiH i biti registrirane za: projektiranje, arhitektonske i inženjerske djelatnosti i tehničko savjetovanje, stručni nadzor izgradnje objekata i postrojenja, ili druge profesionalne djelatnosti u oblasti arhitekture ili građevinarstva i energetike;
  - b) imati najmanje tri stručno kvalificirane osobe u stalnom radnom odnosu na puno radno vrijeme sa VII. stupnjem stručne spreme ili visoko obrazovanje drugog ciklusa Bolonjskog sustava studiranja, iz oblasti arhitekture ili građevinarstva, strojarstva i elektrotehnike.
- (2) Za obavljanje energijskog audita fizičke osobe, između ostaloga, moraju:
  - a) imati završen VII. stupanj stručne spreme ili visoko obrazovanje drugog ciklusa Bolonjskog sustava studiranja, iz oblasti arhitekture, građevinarstva, strojarstva i elektrotehnike s najmanje pet godina radnog iskustva i
  - b) imati sklopljen ugovor o osiguranju od profesionalne odgovornosti.
- (3) Pravna osoba koja posjeduje ovlast iz članka 28. točka c) može provoditi redovite energijske audite sustava centralnog grijanja, kao i sustava za klimatiziranje zgrade sukladno posebnom propisu.
- (4) Propis iz stavka (3) ovoga članka donosi ministar.

Članak 30.

(Stručni odbor za energijsku učinkovitost)

- (1) Stručni odbor se sastoji od pet članova, od kojih predsjednika i jednog člana predlaže federalni ministar prostornog uređenja, zamjenika predsjednika i jednog člana predlaže ministar, a jedan se član bira iz reda eksperata. Stručni odbor ima i tehničkog tajnika.
- (2) Stručni odbor iz stavka (1) ovoga članka rješenjem imenuje Vlada Federacije.
- (3) Za člana Stručnog odbora iz reda eksperata, na usuglašeni prijedlog Ministarstva i Federalnog ministarstva prostornog uređenja, imenuje se osoba koja ima akademski naziv doktora znanosti arhitektonske, građevinske, strojarske ili elektrotehničke struke.
- (4) Administrativno-tehničke i financijske poslove Stručnog odbora obavlja Federalno ministarstvo prostornog uređenja.
- (5) Stručni odbor se bira na razdoblje tri godine.
- (6) Način izbora članova Stručnog odbora, djelokrug rada, financiranje i naknada se definiraju uredbom iz članka 27. stavak (3) ovoga zakona.

Članak 31.

(Uvjeti za stručnu kvalificiranu osobu)

Stručno kvalificirane osobe uposlene u pravnoj osobi koja je ovlaštena za obavljanje energijskih audita, između ostaloga, moraju:

- a) imati završen VII. stupanj spreme ili visoko obrazovanje drugog ciklusa Bolonjskog sustava studiranja;
- b) imati najmanje tri godine radnog iskustva u jednoj od sljedećih oblasti: u projektiranju, stručnom nadzoru izgradnje objekata i postrojenja, održavanju objekata i postrojenja, provođenju energijskih audita objekata, ispitivanju funkcioniranja postrojenja i utroška

energije, pružanju energijskih usluga ili u drugim stručnim poslovima u oblasti energetike i sl.;

- c) imati uvjerenje o uspješno završenom programu osposobljavanja za provođenje energijskog audita.

Članak 32.

(Dužnosti osoba ovlaštenih za obavljanje energijskih audita)

- (1) Pravne i fizičke osobe ovlaštene za obavljanje energijskih audita obavljaju energijske audite neovisno i objektivno, sukladno ovom zakonu, podzakonskim aktima, tehničkim propisima i pravilima struke.
- (2) Osobe iz stavka (1) ovoga članka dužne su voditi evidenciju o izvršenim energijskim auditima i čuvati prateću dokumentaciju najmanje deset godina.
- (3) Osobe iz stavka (1) ovoga članka dužne su odgovoriti na zahtjev klijenta koji zahtijeva audit, sukladno odredbama ovoga zakona.
- (4) Nakon obavljenog energijskog audita osoba iz stavka (1) ovoga članka sačinjava izvješće koje sadrži:
  - a) podatke o potrošnji energije s indikatorima potrošnje objekta;
  - b) podatke o usklađivanju značajki zgrada s tehničkim propisima o energijskoj učinkovitosti zgrada i drugih propisa o energijskoj učinkovitosti;
  - c) procjenu energijske učinkovitosti i indikatora na temelju kojih je napravljena procjena;
  - d) prijedlog mjera za smanjenje potrošnje energije i poboljšanje energijske učinkovitosti s procjenom uštede energije i načinom ostvarivanja ušteda;
  - e) procjenu isplativosti mjera poboljšanja energijske učinkovitosti;
  - f) prijedlog upravljanja energijom za poboljšanje energijske učinkovitosti.
- (5) Pravne osobe iz stavka (1) ovoga članka neće izvršiti energijski audit za klijenta:
  - a) koji u toj pravnoj osobi ima financijski interes uključujući ali ne ograničavajući se na dionice;
  - b) za koga su sudjelovali u financiranju, izradi dijela plana, pripremi projekta, profesionalnom nadzoru izgradnje, izgradnji ili održavanju objekta za koji je zatražen energijski audit;
  - c) koji je član nadzornog odbora ili uprave, upravnog odbora, predstavnik, punomoćnik ili uposlenik, ili kome je bračni drug i/ili srodnik u prvoj liniji ili u pobočnoj liniji do trećeg stupnja, zaključno, kao i po tazbini do drugog stupnja, zaključno, član nadzornog odbora ili uprave, upravnog odbora, predstavnik, punomoćnik ili uposlenik.
- (6) Fizičke osobe iz stavka (1) ovoga članka neće izvršiti energijski audit za klijenta:
  - a) za koga je sudjelovao u financiranju, izradi dijela plana, pripremi projekta, profesionalnom nadzoru izgradnje, izgradnji ili održavanju objekta za koji je zatražen energijski audit ili
  - b) ako su u međusobnom braku ili srodstvu u prvoj liniji ili u pobočnoj liniji do trećeg stupnja, zaključno, kao i po tazbini do drugog stupnja, zaključno, ili s klijentom ima bilo kakav drugi financijski interes.
- (7) Godišnje izvješće o izvršenim energijskim auditima osobe iz stavka (1) ovoga članka dostavljaju Agenciji i mjerodavnom kantonalnom ministarstvu.
- (8) Izvješće iz stavka (7) ovoga članka obvezno sadrži opis stanja i mišljenje o mjerama koje se trebaju poduzeti kako bi se poboljšala energijska učinkovitost pregledanih objekata.
- (9) Stručno kvalificiranim osobama iz članka 31. ovoga zakona neće biti dozvoljeno vršiti energijski audit za klijenta:

- a) koji u toj pravnoj osobi imaju financijski interes uključujući ali ne ograničavajući se na dionice;
- b) za koga je sudjelovao u financiranju, izradi dijela plana, pripremi projekta, profesionalnom nadzoru izgradnje, izgradnji ili održavanju objekta za koji je zatražen energijski audit;
- c) koji je član nadzornog odbora ili uprave, upravnog odbora, predstavnik, punomoćnik ili uposlenik, ili kome je bračni drug i/ili srodnik u prvoj liniji ili u pobočnoj liniji do trećeg stupnja, zaključno, kao i po tazbini do drugog stupnja, zaključno, član nadzornog odbora ili uprave, upravnog odbora, predstavnik, punomoćnik ili uposlenik.

Članak 33.

(Certifikati o energijskoj učinkovitosti zgrada)

- (1) Na temelju izvješća iz stavka (4) članka 32. ovoga zakona, osobe koje imaju ovlasti iz članka 28. tč. a) i b) ovoga zakona, izdaju potvrdu o energijskoj učinkovitosti zgrade ili dijela zgrade (u daljnjem tekstu: Certifikat), sukladno uredbi iz stavka (4) članka 26. ovoga zakona.
- (2) Certifikat iz stavka (1) ovoga članka, između ostaloga, sadrži:
  - a) energijske značajke zgrade;
  - b) referentne vrijednosti;
  - c) preporuke koje su tehnički izvodljive za izgradnju, isplative i utječu na poboljšanje energijskih značajki zgrade.
- (3) Certifikat iz stavka (1) ovoga članka se izdaje na razdoblje do 10 godina.
- (4) Registar izdatih certifikata vodi Agencija.

Članak 34.

(Podatci o energijskim značajkama zgrada)

Pravne osobe iz članka 18. stavak (1) ovoga zakona dužne su na zgradama koje koriste za obavljanje djelatnosti na vidnom mjestu postaviti tablu na kojoj će se postaviti prva stranica Certifikata.

Članak 35.

(Eko-dizajn proizvoda)

Proizvodi koji koriste energiju mogu biti izloženi na tržištu samo ako ispunjavaju uvjete propisane za takav proizvod, ukoliko je njihova usuglašenost sa zahtjevima potvrđena u propisanoj proceduri i ako su označeni sukladno propisima koji se donose za tu vrstu proizvoda.

Članak 36.

(Energijski audit sustava za grijanje)

- (1) Vlasnik zgrade ili posebnog dijela zgrade s ugrađenim sustavom centralnog grijanja na bazi tekućih, plinovitih ili čvrstih goriva, nominalne snage više od 20 kW mora osigurati redovit energijski audit sustava za grijanje.
- (2) Energijski audit iz stavka (1) ovoga članka vršit će se sukladno ovom zakonu i propisu koji donosi ministar.
- (3) Propis iz stavka (2) ovoga članka obvezno sadrži:
  - a) formu i sadržaj zahtjeva za provođenjem redovitih energijskih audita;
  - b) vremenske intervale za redovite energijske audite ovisno o tehničkim značajkama sustava;
  - c) procedure za obavljanje redovitih energijskih audita;
  - d) formu i sadržaj izvješća o redovitom energijskom auditu;
  - e) odgovornosti sudionika u energijskim auditima;
  - f) kaznene odredbe.
- (4) Izvješće o redovitom energijskom auditu sačinjava se nakon izvršenog pregleda sustava za grijanje i sadrži:
  - a) rezultate energijskog audita;

- b) preporuke za poboljšanje financijske isplativosti rada sustava za grijanje.

- (5) Preporuka iz stavka (4) alineja b) ovoga članka može biti utemeljena na najboljim raspoloživim tehnikama ili na dobrim iskustvima iz sličnih situacija na kojima je postignuta visoka razina performansi sustava za centralno grijanje sukladno propisima.
- (6) Izvješće o redovitom energijskom auditu uručuje se vlasniku ili upravitelju zgrade.

Članak 37.

(Energijski audit sustava za klimatiziranje)

- (1) Vlasnik zgrade ili posebnog dijela zgrade s ugrađenim sustavom za klimatiziranje nominalne snage 12 kW ili više mora osigurati redovit energijski audit uređaja.
- (2) Energijski audit iz stavka (1) ovoga članka vrši se sukladno ovom zakonu i propisu koji donosi ministar.
- (3) Propis iz stavka (2) ovoga članka obvezno sadrži:
  - a) formu i sadržaj zahtjeva za provođenjem redovitih energijskih audita;
  - b) vremenske intervale za redovite energijske audite ovisno o tehničkim značajkama sustava;
  - c) procedure za obavljanje redovitih energijskih audita;
  - d) formu i sadržaj izvješća o redovitom energijskom auditu;
  - e) odgovornosti sudionika u energijskim auditima;
  - f) kaznene odredbe.
- (4) Izvješće o redovitom energijskom auditu sačinjava se nakon izvršenog pregleda sustava za klimatiziranje i sadrži:
  - a) rezultate energijskog audita;
  - b) preporuke za poboljšanje financijske isplativosti rada sustava za klimatiziranje.
- (5) Preporuka iz stavka (4) alineja b) ovoga članka može biti utemeljena na najboljim raspoloživim tehnikama ili na dobrim iskustvima iz sličnih situacija na kojima je postignuta visoka razina performansi sustava za centralno grijanje sukladno propisima.
- (6) Izvješće o redovitom energijskom auditu uručuje se vlasniku ili upravitelju zgrade.

Članak 38.

(Neovisni sustav kontrole)

- (1) Kontrolu provođenja postupka energijskih audita iz čl. 26., 36. i 37. ovoga zakona i izdavanja izvješća iz članka 32. stavak (4) ovoga zakona provodi Povjerenstvo za neovisnu kontrolu provođenja postupka energijskih audita (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).
- (2) Povjerenstvo će provoditi kontrolu na temelju slučajne selekcije u najmanjem omjeru od 5% svih godišnje izdatih izvješća iz članka 32. stavak (4) ovoga zakona.
- (3) Tijekom kontrole Povjerenstvo će provjeriti vrijednost svih korištenih ulaznih podataka te izvršiti provjeru krajnjeg rezultata energijskog audita, te uvidom na licu mjesta i svrsishodnosti preporuka datih izvješćem iz članka 32. stavak (4) ovoga zakona.
- (4) Ukoliko Povjerenstvo kontrolom utvrdi povrede postupaka određenih uredbom iz članka 26. stavak (4) ovoga zakona, dat će preporuku federalnom ministru prostornog uređenja da pravnoj osobi ovlaštenoj za obavljanje energijskih audita oduzme ovlast za obavljanje energijskih audita.

Članak 39.

(Povjerenstvo za neovisnu kontrolu provođenja postupka energijskih audita)

- (1) Povjerenstvo iz članka 38. ovoga zakona na prijedlog Stručnog odbora rješenjem imenuje federalni ministar prostornog uređenja.

- (2) Povjerenstvo se sastoji od četiri člana koji se imenuju iz reda eksperata, visoke stručne spreme, koji imaju relevantno iskustvo u kreiranju, pripremi ili primjeni pravila struke ili tehničke regulative iz područja energetske učinkovitosti.
- (3) Članovima Povjerenstva pripada naknada za rad koja se financira iz sredstava pravne osobe ovlaštene za obavljanje energetske audita čiji je rad predmet kontrole. Imenovanje, način rada i naknada za rad članova Povjerenstva propisuje se uredbom iz članka 26. stavak (4) ovoga zakona.
- (2) Sredstva za pružanje energetske usluge osigurava: distributer energenata, operator distribucijskog sustava, mali opskrbljivač i/ili vlasnik objekta, u potpunosti ili djelomice, iz svojih osobnih izvora ili kroz financiranje treće strane putem društva za energetske usluge (ESCO).
- (3) Vrijednost investicije u primjeni mjera energetske učinkovitosti otplaćuje se od uštede energije realizirane u odnosu na osnovnu potrošnju energije u zgradi.
- (4) U pružanju energetske usluge ESCO u cijelosti ili djelomice preuzima financijski, tehnički i komercijalni rizik u primjeni mjera energetske učinkovitosti, a na temelju izrađene detaljne studije izvodljivosti, što se definira ugovorom iz stavka (1) ovoga članka.
- (5) Nacrt modela ugovora posebnim propisom donosi ministar.

VII. ENERGIJSKE USLUGE

Članak 40.

(Obveze dobavljača i distributera proizvoda koji koristi energiju)

- (1) Dobavljači i/ili distributeri proizvoda koji koriste energiju (u daljnjem tekstu: proizvoda) dužni su osigurati tehničku dokumentaciju proizvoda na službenim jezicima Bosne i Hercegovine, u kojoj se navodi količina energije koja se troši uporabom proizvoda u uobičajenim radnim uvjetima.
- (2) Dobavljači i/ili distributeri proizvoda dužni su u promet stavljati samo proizvode koji imaju naljepnicu s podatcima o energetske učinkovitosti proizvoda.
- (3) Naljepnica iz stavka (2) ovoga članka mora biti vidno istaknuta i fiksirana na proizvodu u objektu u kojem se proizvod prodaje, te vidljiva u oglasu kojim se proizvod reklamira.
- (4) Ministar posebnim propisom definira izgled i sadržaj naljepnice iz stavka (2) ovoga članka ovisno o vrsti, kategoriji, značajkama i minimalnim zahtjevima za energetske učinkovitost proizvoda.

Članak 41.

(Organiziranje energetske usluge)

- (1) Operator distribucijskog sustava i opskrbljivač energijom koji su u sastavu vertikalno i/ili horizontalno integriranih energetskih subjekata, mogu organizirati aktivnosti pružanja energetske usluge u okviru integriranog energetskog subjekta, pod uvjetom razdvajanja računa za ove djelatnosti ili angažiranjem neovisnog vršitelja energetske usluge.
- (2) S ciljem realiziranja aktivnosti iz stavka (1) ovoga članka, operator distribucijskog sustava i opskrbljivač energijom informacije o ponudi za obavljanje energetske usluge objavljuju na vlastitoj internet stranici i/ili u medijima.
- (3) Ponuda za obavljanje energetske usluge mora sadržati podatke o indikatorima energetske učinkovitosti, mjerama energetske učinkovitosti, vršitelju energetske usluge, cijenama, mehanizmima financiranja, modelu ugovora i druge informacije.
- (4) Mali operatori distribucijskog sustava i/ili mali opskrbljivači nisu dužni ponuditi i promovirati energetske usluge.

Članak 42.

(Ugovori o energetske učinku)

- (1) Ugovor o energetske učinku sačinjava se u pisanoj formi i, pored ostalih odredbi, sadrži sljedeće:
  - a) nazive ugovornih strana (uključujući i treće osobe, ako sudjeluju u financiranju);
  - b) podatke o osnovnoj potrošnji energije u zgradi;
  - c) procjenu energetske učinkovitosti;
  - d) utvrđivanje energetske i financijske uštede i ostvarivanje garantirane uštede;
  - e) način financiranja ulaganja u mjere poboljšanja energetske učinkovitosti;
  - f) način plaćanja energetske usluge i pravni lijek u slučaju neizvršavanja obveza plaćanja;
  - g) plan mjerenja i verifikacije ušteda i
  - h) druga prava i obveze ugovornih strana.

Članak 43.

(Osiguranje individualnih uređaja za mjerenje potrošnje energije)

- (1) Operator distribucijskog sustava, opskrbljivač energijom, mali operator distribucijskog sustava i mali opskrbljivač dužni su krajnjim potrošačima energije ugraditi osobne individualne uređaje za mjerenje potrošnje energije nabavljene po konkurentnim cijenama, odnosno ugraditi atestiran uređaj koji je samostalno nabavio krajnji potrošač energije, za svaki dio zgrade koji predstavlja neovisnu cjelinu a koji će krajnjim potrošačima energije pružiti točne podatke o trenutačnoj i ukupnoj potrošnji energije i vremenu korištenja, gdje god je to tehnički izvodivo i financijski opravdano u odnosu na moguće uštede energije.
- (2) Pravne osobe iz stavka (1) ovoga članka dužne su instalirati individualne uređaje za mjerenje potrošnje energije, u slučaju kada postojeći uređaj za mjerenje potrošnje energije mora biti zamijenjen, ili kada se vrši rekonstruiranje zgrade, ili rekonstruiranje priključka na mrežu opskrbljivača, osim ako je to tehnički neizvodljivo ili financijski neisplativo u odnosu na procijenjene uštede na vremensko razdoblje pet godina, što se utvrđuje provođenjem energetske audita.
- (3) Pravne osobe iz stavka (1) ovoga članka dužne su svake godine u prvih pet godina od stupanja na snagu ovoga zakona instalirati najmanje po 8% individualnih mjernih uređaja krajnjim potrošačima energije od ukupnog broja krajnjih potrošača energije, a zatim svake sljedeće godine po 12%.
- (4) Osobe iz stavka (1) ovoga članka moraju osigurati da se, ukoliko je to tehnički izvodljivo, obračun i fakturiranje potrošnje energije temelji na stvarnoj potrošnji energije. Uz fakturu/račun se dostavljaju i odgovarajuće informacije koje krajnjim potrošačima energije daju detaljno izvješće o trenutačnim troškovima energije.
- (5) Informacije iz stavka (4) ovoga članka trebaju sadržati i podatke o:
  - a) integralnim troškovima za potrošenu električnu energiju;
  - b) trenutačnim cijenama i stvarnoj potrošnji energije;
  - c) poređenju sadašnje energetske potrošnje s potrošnjom u istom razdoblju prethodne godine, po mogućnosti u grafičkoj formi;
  - d) gdje god je to moguće i korisno, poređenju potrošnje energije s prosječnom ili standardnom potrošnjom energije u istoj kategoriji;
  - e) kontakt informacijama za krajnjeg potrošača energije o organizacijama koje se bave energetske uslugama i koje mogu pružiti informacije o eventualnim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti.
- (6) Obračun na temelju stvarne potrošnje energije vrši se u redovitim intervalima kako bi se omogućilo korisnicima da učinkovito prate i korigiraju svoju stvarnu potrošnju

- energije, a najveći interval obračuna ne treba biti veći od mjesec dana.
- (7) Obračun mora biti prikazan na jasan i razumljiv način u ili uz ispostavljeni račun/fakturu.
- (8) Opskrbljivači energijom krajnjih potrošača energije moraju najmanje jednom godišnje uz račune/fakture ili na drugi primjeren način informirati krajnje potrošače energije o utjecaju načina potrošnje energije na okoliš i održivi razvoj, te na pogodan način obrazovati i usmjeravati kupce da racionalno i učinkovito koriste energiju.

VIII. FINANCIRANJE POBOLJŠANJA ENERGIJSKE UČINKOVITOSTI

Članak 44.

(Ekonomski poticaji)

- (1) Provedbeni propis o poticajnim mjerama, načinu njihove raspodjele i definiranju kriterija za poticanje energijske učinkovitosti donosi Vlada na prijedlog Ministarstva u suradnji s Federalnim ministarstvom prostornog uređenja.
- (2) Poticajne mjere mogu koristiti pravne osobe koje primjenjuju tehnologije i proizvode koji promoviraju energijsku učinkovitost.

Članak 45.

(Financiranje)

- (1) Poticaj kantonima i jedinicama lokalne samouprave za poboljšanje energijske učinkovitosti može biti ostvaren iz proračuna Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno Fonda samo u slučaju kada se poduzimaju aktivnosti koje su sukladne EEAPF-u.
- (2) Kantoni i jedinice lokalne samouprave mogu samostalno financirati pojedine aktivnosti pod uvjetom da te aktivnosti nisu u suprotnosti sa EEAPF-om.

IX. UPRAVLJANJE INFORMACIJAMA

Članak 46.

(Informacijski sustav Federacije Bosne i Hercegovine)

- (1) S ciljem osiguranja najveće razine dostupnosti informacija do uspostave Agencije Fond uspostavlja, vodi i održava informacijski sustav energijske učinkovitosti.
- (2) Podatci o mehanizmima za energijsku učinkovitost, financijski i pravni okviri usvojeni s ciljem postizanja indikativnih ciljeva za uštedu energije moraju biti javno objavljeni i prosljeđeni relevantnim sudionicima na tržištu.
- (3) Podatci iz stavka (2) ovoga članka obuhvaćaju:
- Strategiju energijske učinkovitosti iz članka 11. ovoga zakona;
  - implementiranje aktivnosti i mjera predviđenih Akcijskim planom iz članka 12. ovoga zakona;
  - indikativne ciljeve iz članka 4. ovoga zakona;
  - izvešće o realiziranju EEAPF-a iz stavka (3) članka 12. ovoga zakona uključujući i izvešće o financijskim sredstvima za njihovu provedbu;
  - planove i izvešća sukladno čl. 13., 14., 15. i 16. ovoga zakona;
  - podatke o ostvarenoj uštedi energije;
  - podatke o Energijskoj učinkovitosti po sektorima;
  - izvešće iz članka 17. ovoga zakona;
  - izvešće iz članka 19. ovoga zakona;
  - javni registar sukladno članku 29. stavak (4) ovoga zakona;
  - izvešće iz članka 32. stavak (7) ovoga zakona;
  - dobru praksu u sektoru energijske učinkovitosti i
  - sve druge relevantne informacije sukladno ovom zakonu i podzakonskim aktima.
- (4) Informacije prikupljene sukladno stavku (3) ovoga članka sadržavaju sljedeće:

- provedene aktivnosti i mjere za postizanje pojedinačnih indikativnih ciljeva;
  - realizirane projekte za postizanje indikativnih individualnih ciljeva koje financira Fond;
  - stvarnu prodaju energije za krajnje korisnike u prethodnoj kalendarskoj godini;
  - odnos količine industrijske proizvodnje i/ili usluga i energije koja se koristi u procesu;
  - energijske indikatore zgrada sukladno članku 26. ovoga zakona;
  - energijske indikatore tehničkih sustava u zgradama i objektima sukladno čl. 36. i 37. ovoga zakona;
  - informacije o ostalim aktivnostima u svezi s primjenom ovoga zakona i podzakonskih akata.
- (5) Osobama iz članka 19. stavak (1) ovoga zakona Fond je obavezan na zahtjev dostaviti tražene podatke iz informacijskog sustava.
- (6) Mjerodavnim ministarstvima Fond svakih šest mjeseci dostavlja podatke iz informacijskog sustava izvješćem definiranim propisom iz članka 48. ovoga zakona.

Članak 47.

(Osoba koja pruža informacije)

Informacije sukladne članku 46. ovoga zakona osiguravaju se od:

- distributera energenata, operatora distribucijskog sustava, malih operatora distribucijskog sustava, opskrbljivača i malih opskrbljivača;
- velikih potrošača;
- vlasnika objekata;
- vlasnika sustava za centralno grijanje i sustava za klimatiziranje;
- resornih ministarstava, kantona, jedinica lokalne samouprave;
- Fonda;
- vršitelja energijskih usluga.

Članak 48.

(Sadržaj, struktura i način upravljanja informacijama)

Ministar će posebnim propisom odrediti sadržaj, strukturu i način prikupljanja i pružanja informacija, formu i sadržaj izvješćivanja.

X. UPRAVNI NADZOR I INSPEKCIJA

Članak 49.

(Nadzor)

Upravni nadzor obuhvaća nadzor nad primjenom odredbi ovoga zakona i drugih propisa, nadzor nad obavljanjem poslova određenih ovim zakonom, nadzor nad zakonitošću upravnih i drugih akata koje donose mjerodavna tijela kao i nadzor nad njihovim postupanjem obavlja Ministarstvo i Federalno ministarstvo za prostorno uređenje, svatko u okviru svojih mjerodavnosti, sukladno ovlastima propisanim ovim zakonom, Zakonom o organizaciji organa uprave ("Službene novine Federacije BiH", broj: 35/05) i Zakonom o upravnom postupku u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj: 2/98 i 48/99). Ovo ne isključuje i suradnju s drugim mjerodavnim tijelima i organizacijama.

Članak 50.

(Inspekcija)

- (1) Inspeksijski nadzor nad provođenjem odredbi ovoga zakona vrše Tržišno-turistička, Tehnička inspekcija i Urbanističko-ekološka inspekcija Federalne uprave za inspeksijske poslove, sukladno Zakonu o inspekcijama u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 69/05) i građevinske inspekcije ustanovljene propisima na kantonalnoj razini.

- (2) Prilikom vršenja inspekcije inspektor ima pravo na slobodan pristup:
- prostoru nad kojim se vrši inspekcija;
  - bilo kojem dokumentu od značaja za predmet inspekcije.
- (3) Osoba odgovorna za prostor nad kojim se vrši inspekcija uložiti će svaki razuman napor da olakša poslove vršenja inspekcije, a posebice će:
- osigurati nesmetan pristup inspektoru u sve prostorije u redovitom radnom vremenu administracijskog osoblja;
  - imenovati predstavnika koji će izravno pomoći inspektoru;
  - podnijeti sve relevantne dokumente neophodne za pregled i, generalno,
  - izvršiti svaku razumnu radnju da olakša rad inspekcije.
- Ni u jednom trenutku prije, za vrijeme ili poslije inspeksijskog pregleda osoba zadužena za pomoć inspektoru neće ni na koji način ometati vršenje inspeksijskog pregleda.
- (4) Inspektor će nakon izvršenog inspeksijskog pregleda pripremiti izvješće s nalazima inspekcije sa svim relevantnim podacima i dokumentima. Izvješće će biti poslato osobi mjerodavnoj za pregledani prostor u roku 14 dana od dana prijema izvješća dostaviti prigovor na nalaz uz dostavu dokaza u prilog svojih tvrdnji. Inspektor će u roku 14 dana od dana prijema prigovora ispitati prigovor i dostaviti konačno izvješće odgovornoj osobi.
- (5) Na temelju izvješća inspektor za energijsku učinkovitost može:
- izdati instrukciju o tome kako treba postupiti;
  - izreći mjere i poduzeti aktivnosti sukladno zakonu.

XI. KAZNE ODREDBE

Članak 51.

(Javni sektor)

Novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM bit će kažnjena za prekršaj odgovorna osoba u javnom tijelu kada se utvrdi da javno tijelo ne poštuje odredbu iz članka 26. stavak (5) ovoga zakona.

Članak 52.

(Veliki potrošači)

- Novčanom kaznom od 5.000,00 KM do 15.000,00 KM bit će kažnjen veliki potrošač za prekršaj ako:
  - ne donese program poboljšanja energetske učinkovitosti sukladno članku 16. stavak (1) ovoga zakona;
  - ne dostavi godišnji program poboljšanja energetske učinkovitosti i izvješće sukladno članku 16. st. (3) i (4) ovoga zakona;
  - ne dostavi podatke o godišnjoj potrošnji energije sukladno članku 19. ovoga zakona.
- Novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM bit će kažnjena odgovorna osoba velikih potrošača za bilo koji prekršaj iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 53.

(Operator distribucijskog sustava)

- Novčanom kaznom od 5.000,00 KM do 15.000,00 KM bit će kažnjen operator distribucijskog sustava za prekršaj ako:
  - ne dostavi Izvješće, kako je navedeno u članku 17. stavak (1) ovoga zakona;
  - ne organizira ponudu energetske usluge za krajnje potrošače sukladno odredbi članka 17. stavak (4) ovoga zakona;

- ne ugradi individualne uređaje za mjerenje potrošnje energije sukladno odredbama članka 43. st. (1), (2) i (3) ovoga zakona;
  - dostavlja račun/fakturu krajnjim kupcima energije bez informacija iz članka 43. stavak (5) ovoga zakona.
- (2) Novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM bit će kažnjena odgovorna osoba operatora distribucijskog sustava za bilo koji prekršaj iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 54.

(Opskrbljivači energijom)

- Novčanom kaznom od 5.000,00 KM do 15.000,00 KM bit će kažnjen opskrbljivač energijom za prekršaj ako:
  - ne dostavi izvješće, kako je navedeno u članku 17. stavak (1) ovoga zakona;
  - ne organizira ponudu energetske usluge za krajnje kupce sukladno odredbi članka 17. stavak (4) ovoga zakona;
  - dostavlja račun/fakturu krajnjim kupcima energije bez informacija iz članka 43. stavak (5) ovoga zakona;
  - ne ugradi individualne uređaje za mjerenje potrošnje energije sukladno odredbama članka 43. st. (1), (2) i (3) ovoga zakona;
  - postupi suprotno odredbi članka 43. stavak (8) ovoga zakona.
- Novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM bit će kažnjena odgovorna osoba opskrbljivača za bilo koji prekršaj iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 55.

(Ovlaštena pravna osoba)

- Novčanom kaznom od 5.000,00 KM do 15.000,00 KM bit će kažnjena pravna osoba ovlaštena za obavljanje energetske audita za prekršaj ako:
  - postupa suprotno odredbi članka 32. stavak (2) ovoga zakona;
  - ne odgovori na zahtjev klijenta kako je definirano u članku 32. stavak (3) ovoga zakona;
  - ne dostavi jednom godišnje izvješća kako je definirano u članku 32. stavak (7) ovoga zakona;
  - obavlja energetske audit za klijenta suprotno odredbi članka 32. stavak (5) ovoga zakona;
  - stručno kvalificirana osoba, uposlena u pravnoj osobi, obavlja energetske audit za klijenta suprotno odredbi članka 32. stavak (9) ovoga zakona;
  - ne dostavi Agenciji podatke potrebne za upis u Registar izdatih certifikata.
- Pravnoj osobi iz stavka (1) ovoga članka koja napravi dva ili više prekršaja tijekom jedne kalendarske godine povući će se ovlast za vršenje energetske audita sukladno članku 27. stavak (5) ovoga zakona.
- Pravna osoba kojoj je oduzeta ovlast za vršenje energetske audita i energetske certificiranje moći će podnijeti novi zahtjev za izdavanje ovlasti u roku ne kraćem od tri godine nakon izdavanja akta kojim je proglašena odgovornom za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 56.

(Ovlaštena fizička osoba)

- Novčanom kaznom od 500,00 KM do 1.500,00 KM bit će kažnjena fizička osoba ovlaštena za obavljanje energetske audita za prekršaj ako:
  - postupa suprotno odredbi članka 32. stavak (2) ovoga zakona;
  - ne odgovori na zahtjev klijenta kako je definirano u članku 32. stavak (3) ovoga zakona;
  - ne dostavi jednom godišnje izvješće kako je definirano u članku 32. stavak (7) ovoga zakona;

- d) obavlja energijski audit za klijenta suprotno odredbi članka 32. stavak (6) ovoga zakona;
- e) ne dostavi Agenciji podatke potrebne za upis u Registar izdatih certifikata.
- (2) Fizičkoj osobi iz stavka (1) ovoga članka koja napravi dva ili više prekršaja tijekom jedne kalendarske godine povući će se ovlast za vršenje energijskih audita sukladno članku 27. stavak (5) ovoga zakona.
- (3) Fizička osoba kojoj je oduzeta ovlast za vršenje energijskih audita i energijsko certificiranje moći će podnijeti novi zahtjev za izdavanje ovlasti u roku ne kraćem od tri godine nakon izdavanja akta kojim je proglašena odgovornom za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 57.

- (Isporučitelj i distributer proizvoda koji koriste energiju)
- (1) Novčanom kaznom od 3.000,00 KM do 7.000,00 KM bit će kažnjen isporučitelj ili distributer proizvoda koji koriste energiju za prekršaj ako ne osigura informacije o proizvodima ili stavlja netočne informacije na naljepnicama energetske učinkovitosti iz članka 40. ovoga zakona ili rabi naljepnice iz članka 40. ovoga zakona na nedozvoljen način.
- (2) Novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM bit će kažnjena odgovorna osoba isporučitelja ili distributera proizvoda koji koriste energiju za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 58.

(Fond)

Novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM bit će kažnjena odgovorna osoba u Fondu ako ne postupi sukladno članku 46. st. (5) i (6) ovoga zakona.

XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 59.

(Podzakonski akti)

- (1) Sljedeći podzakonski akti neophodni za provođenje ovoga zakona donijet će se u roku šest mjeseci od njegovog stupanja na snagu:
- Metodologija iz članka 4. stavak (4),
  - Propis iz članka 16. stavak (7),
  - Obrazac iz članka 17. stavak (2),
  - Pravilnik iz članka 24. stavak (3),
  - Lista iz članka 25. stavak (3),
  - Uredba iz članka 26. stavak (4),
  - Odluka iz članka 26. stavak (9),
  - Uredba iz članka 27. stavak (3),
  - Propis iz članka 29. stavak (5),
  - Rješenje iz članka 30. stavak (2),
  - Rješenje iz članka 39. stavak (1),
  - Propis iz članka 40. stavak (4),
  - Nacrt modela ugovora iz članka 42. stavak (5),
  - Propis iz članka 49.
- (2) Propis iz članka 26. stavak (10) ovoga zakona donijet će se u roku šest mjeseci od objave Komparativnog metodološkog okvira, definiranog člankom 5. Direktive 2010/31/EU u Službenom glasniku Europske unije.

Članak 60.

(Planovi održivog upravljanja energijom - SEAP)

Planovi održivog upravljanja energijom (SEAP) lokalnih zajednica, napravljeni u okviru projekta "Sporazum gradonačelnika", priznaju se kao Program iz članka 15. stavak (1) ovoga zakona, pod uvjetom da su usklađeni s Planom iz članka 14. stavak (1) ovoga zakona.

Članak 61.

(Usklađivanje s ovim zakonom)

U slučaju da su odredbe drugih zakona i propisa u suprotnosti s ovim zakonom primjenjivat će se ovaj zakon.

Članak 62.

(Odgoda početka primjene odredbe)

Odredbe članka 40. stavak (2) ovoga zakona primjenju se šest mjeseci nakon stupanja na snagu propisa iz članka 40. stavak (4) ovoga zakona.

Članak 63.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedateljica
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Lidija Bradara, v. r.

Predsjedatelj
Zastupničkoga doma
Parlamenta Federacije BiH
Edin Mušić, v. r.

На основу члана IV.В.7. а) (IV) Устава Федерације Босне и Херцеговине, доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ЕНЕРГИЈСКОЈ ЕФИКАСНОСТИ У ФЕДЕРАЦИЈИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Проглашава се Закон о енергијској ефикасности у Федерацији Босне и Херцеговине, који је усвојио Парламент Федерације Босне и Херцеговине на сједници Представничког дома од 15.02.2017. године и на сједници Дома народа од 02.02.2017. године.

Број 01-02-160-01/17
15. марта 2017. године
Сарајево

Предсједник
Маринко Чавара, с. р.

ЗАКОН

О ЕНЕРГИЈСКОЈ ЕФИКАСНОСТИ У ФЕДЕРАЦИЈИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет)

- (1) Овим законом уређују се: енергијска ефикасност у крајњој потрошњи чије је повећање дјелатност од општег интереса, доношење и провођење планова за унапређење енергијске ефикасности, мјере за побољшање енергијске ефикасности укључујући енергијске услуге и енергијске аудите, обавезе јавног сектора, обавезе великих потрошача, права и обавезе крајњих потрошача, укључујући јавни, стамбени и комерцијални сектор у погледу примјене мјера енергијске ефикасности, начин финансирања побољшања енергијске ефикасности и друга питања од значаја за енергијску ефикасност у Федерацији Босне и Херцеговине.
- (2) Овај закон се не примјењује на енергијску ефикасност у постројењима за производњу, пренос, дистрибуцију и трансформацију енергије.

Члан 2.

(Сврха)

Сврха овог закона је да се остваре циљеви одрживог енергетског развоја: смањење негативних утицаја на животну околину, повећање безбједности снабдијевања енергијом, задовољавање потреба за енергијом крајњих потрошача и испуњење међународних обавеза које је Босна и